

Een redelijk Alternatief

Onze voorstellen voor de
Perspectiefnota 2025-2028

Inleiding

De fractie van D66 heeft de afgelopen tijd gewerkt aan een alternatief op de perspectiefnota. Dit document is daar het resultaat van! In deze alternatieve perspectiefnota maken we onze eigen keuzes, waarmee we pijnlijke keuzes willen verzachten of helemaal terugdraaien. Zoals de voorgenomen bezuiniging in de zorg (sociaal domein) of het heffen van leges voor gehandicaptenparkeerplaatsen. Maar ook willen we de fikse OZB-verhoging verlagen, zodat de 'gemiddelde' Gorcumer niet het kind van de rekening wordt. We kiezen er ook voor om de top 10 fietsknelpunten aan te pakken, inclusief de 3 knelpunten die het college van B&W wil schrappen. En we maken ruimte om – eindelijk – te starten met het huisvestingsplan voor onderwijs. Concreet doen we dat door de Samen Onderweg school aan de Van Goudoeverstraat op te nemen in de investeringsplanning, zodat deze grondig gerenoveerd kan worden. Daarmee bieden we perspectief aan kinderen in dat deel van de Gildewijk.

Bij al deze keuzes redeneren we vanuit heldere uitgangspunten, waarmee we dit document aftrappen. Daarmee worden onze keuzes uitlegbaar en navolgbaar. Tegelijkertijd vragen deze keuzes natuurlijk ook om de nodige financiële ruimte. Ook daar nemen we onze verantwoordelijkheid voor door een aantal nieuwe financiële voorstellen te doen. We zijn er dan ook trots op dat we met dit redelijke alternatief alsnog een meerjarig sluitende begroting presenteren alsook binnen het investeringsplafond blijven. Daarmee vormen deze keuzes niet alleen een redelijk alternatief maar ook een verantwoord en toekomstbestendig alternatief.

Ilhan Tekir

10 juli, Gorinchem

Fractie D66 Gorinchem

Uitgangspunten

D66 staat voor een sociaalliberale toekomst voor Gorinchem. Een toekomst waarin iedere Gorcumer zichzelf kan zijn, eerlijke kansen krijgt en volop mee kan doen in onze samenleving. Een stad waar inwoners zorgeloos kunnen wonen, werken en genieten. En vooral een stad die we willen en kunnen doorgeven aan volgende generaties.

De Perspectiefnota 2025-2028 vraagt om politieke keuzes. Sommige keuzes liggen voor de hand, maar anderen vereisen aandacht en een goede afweging tussen wat wel kan en wat niet kan. Om die keuzes te maken hanteert D66 vier uitgangspunten.

De breedste schouders dragen de zwaarste lasten

D66 kiest ervoor om kwetsbare inwoners zo veel mogelijk te ontzien. Gorcumers die ondersteuning nodig hebben om mee te doen in onze stad kunnen op ons blijven rekenen. Of het nu gaat om kinderen die in hun ontwikkeling worden bedreigd, ouderen die zorg nodig hebben of inwoners die moeite hebben om aan het einde van de maand de eindjes aan elkaar te knopen; wij houden hun voorzieningen op pijl.

Lastenverzwaringen voorkomen

Inwoners en maatschappelijke organisaties zoals buurthuizen, sportclubs en cultuurverenigingen moeten niet het kind van de rekening worden. Wij willen daarom lastenverzwaringen voor onze inwoners en maatschappelijke organisaties beperken door eerst te kijken wat we binnen de gemeentelijke begroting kunnen oplossen.

Eerst beloften waarmaken, dan pas nieuwe ideeën bedenken

In de afgelopen jaren heeft de gemeente veel plannen gemaakt en ambities uitgesproken. Wat D66 betreft maakt belofte schuld. We prioriteren daarom het realiseren van huidige plannen en zijn terughoudend met nieuwe ideeën.

We zadelen toekomstige generaties niet op met schulden

Wij staan voor een financieel gezonde gemeente. Dat betekent ook dat we de schuldpositie van de gemeente binnen de perken willen houden zodat ook in de toekomst ruimte is voor investeringen.

Onze keuzes

In het licht van onze uitgangspunten stelt D66 voor om de Perspectiefnota 2025-2028 op 12 punten te wijzigen. Dit is het resultaat van onze keuzes over enerzijds waar wij in willen investeren ofwel bezuinigingen willen voorkomen of beperken en anderzijds welke maatregelen we voorstellen om deze zaken mee te bekostigen.

We laten eerst zien wat onze keuzes betekenen voor de meerjarenbegroting (tabel 1). Daarna laten we de effecten van onze keuzes zien op de Reserve ICT (tabel 2) en het investeringsplafond (tabel 3). Tot slot lichten we onze voorstellen stuk voor stuk toe.

Tabel 1: Meerjarenperspectief

Nr.	Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
	Startpunt: bijgesteld meerjarenperspectief	289	1142	768	1878
1	Leges gehandicaptenparkeerplaatsen terugdraaien	-5	-5	-5	-5
2	Leges woonurgenties afschaffen	-5	-5	-5	-5
3	Bezuiniging Sociaal Domein verminderen	-200	-200	-200	-200
4	Bezuiniging Brede Scholen vertragen	0	-50	0	0
5	Bezuiniging Gorinchem Beweegt terugdraaien	-10	-10	-10	-10
6	Indexatie subsidies maatschappelijke organisaties	-80	-80	-80	-80
7	IHP Van Goudoeverstraat Samen Onderweg	0	0	-151	-151
8	Aanpak top-10 fietsknelpunten volledig uitvoeren	0	-21	-21	-20
9	Verhoging OZB verminderen	-200	-200	-200	-200
10	Wijziging Citymarketing vervroegen	82	0	0	0
11	Toeristenbelasting eerder verhogen	93	50	0	0
12	Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	63	5	0	0
	Saldo meerjarenbegroting	27	626	96	1207

Meerjarenbegroting gebaseerd op keuzes D66

Tabel 2: Reserve ICT

Nr.	Begrotingsmaatregelen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
12	Implementatiekosten ICT eenmalig dekken uit reserve ICT	-63	-5	0	0
	Bijgesteld saldo reserve ICT	419	414	414	414

Reserve ICT gebaseerd op keuzes D66

Tabel 3: Investeringsplafond

Nr.	Investeringsvoorstellen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
7a	IHP Van Goudoeverstraat Samen Onderweg	0	-2800	0	0
7b	Spaarruimte onderwijs	0	3000		
8	Aanpak top-10 fietsknelpunten volledig uitvoeren	-350	0	0	0
	Cumulatieve ruimte in investeringsplafond	-3898	-980	-1489	118

Investeringsplafond gebaseerd op keuzes D66

1. Leges gehandicaptenparkeerplaatsen terugdraaien

D66 wil géén leges heffen voor het realiseren van gehandicaptenparkeerplekken op kenteken. Wij willen de drempel voor mensen met een handicap om volledig mee te doen in de samenleving verlagen in plaats van verhogen. Met het heffen van leges zouden we deze groep inwoners tot kosten jagen, wat niet strookt met het VN-verdrag Handicap. Het terugdraaien van deze lastenverzwaring kost structureel € 5.000.

2. Leges woonurgenties afschaffen

In bijzondere gevallen kan de gemeente inwoners voorrang geven op een sociale huurwoning. Bijvoorbeeld vanwege medische noodzaak of omdat dakloosheid dreigt buiten de schuld van de inwoner om. D66 wil de leges over de urgentieprocedure afschaffen, zoals in de evaluatie ook is aanbevolen.¹ Het is naar onze mening niet maatschappelijk rechtvaardig om mensen in woningnood op kosten te jagen. We begroten daarom structureel € 5.000 om het afschaffen van de leges te bekostigen.

3. Bezuinigingen Sociaal Domein verminderen

De voorzieningen in het Sociaal Domein vormen een (financieel) vangnet voor kwetsbare Gorcumers. Voor bijvoorbeeld inkomensondersteuning, begeleiding naar werk en jeugdzorg zijn inwoners (deels) afhankelijk van de gemeente. Daarnaast ondersteunen we mensen die het hoofd soms moeilijk boven water kunnen houden zoals mantelzorgers en zorgen we voor gemeenschapszin met bijvoorbeeld buurthuizen. Door slimmer te werken kan wellicht geld worden bespaard, maar D66 wil voorkomen dat in deze zoektocht naar kostenefficiëntie kwetsbare inwoners in de kou komen te staan. We houden een slag om de arm en verminderen daarom de voorgenomen bezuiniging met structureel € 200.000.

¹ Instituut Publieke Waarden. (2022). [Evaluatie lokale urgentieprocedure Gorinchem](#).

4. Korting op Brede Scholen vertragen

In de raadsagenda is vastgelegd dat Gorinchem werkt aan het creëren van een Pedagogisch Educatief Ecosysteem (PEE).² Hoewel het verbeteren van het welzijn van jongeren hierbij voor ons voorop staat, gaat dit waarschijnlijk ook gepaard met kostenbesparingen op (middel)lange termijn. D66 stelt voor om deze korting te vertragen en pas volledig te verrekenen op het moment dat het PEE is gerealiseerd in 2026. We maken daarom € 50.000 vrij voor 2025 om ademruimte te creëren.

5. Bezuiniging Gorinchem Beweegt terugdraaien

Gorinchem Beweegt vormt sinds jaar en dag een belangrijke schakel in het vergroten van sportdeelname, activering van inwoners en creëren van nieuwe verbindingen in de stad. Denk bijvoorbeeld aan de sportpunten in iedere wijk, waar kinderen maar ook ouders elkaar ontmoeten. We zijn blij met het activiteitenaanbod van Gorinchem Beweegt en zien geen reden om de activiteiten te versoberen. We schrappen daarom de voorgenomen bezuiniging van structureel € 10.000.

6. Indexeren subsidies maatschappelijke organisaties

Onze maatschappelijke partners vormen de hoeksteen van Gorinchem. Van sport en spel tot cultuur en vermaak. Het zijn plekken die we moeten koesteren. Ook zij hebben te maken met prijsstijgingen vanwege de inflatie. D66 wil niet breken met de regel om maatschappelijke partners te indexeren voor prijsstijgingen. Als wij gemeentelijke budgetten hiervoor corrigeren, dan hebben we de plicht om dat ook te doen bij maatschappelijke organisaties. Het terugdraaien van deze besparing vraagt om structureel € 80.000 die we toevoegen in de begroting.

7. IHP Samen Onderweg locatie Van Goudoeverstraat

In 2023 stemde de gemeenteraad in met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor scholen. Onderdeel daarvan was de noodzakelijke aanpak van vijf schoolgebouwen. D66 kiest ervoor om niet langer te wachten met de noodzakelijke renovatie die benodigd is. We starten daarom met één van de meest urgente schoolgebouwen, namelijk de CBS Samen Onderweg aan de Van Goudoeverstraat. We nemen deze investering op in de investeringsplanning voor 2026 en benutten hiervoor de gespaarde ruimte voor onderwijs. Daarmee blijven we binnen het investeringsplafond.

² VVD, SB, PvdA & D66. (2023). [Initiatiefvoorstel Jeugd- en jongerenproblematiek Gorinchem](#).

8. Aanpak top-10 fietsknelpunten volledig uitvoeren

D66 is voorstander van een stad waar de fiets een snel, duurzaam en gezond alternatief is voor de auto. Voor woon-werkverkeer, de reis naar school of om mensen te ontmoeten; de fiets moet steeds aantrekkelijker worden. We zetten daarom in op een verbetering van de fietsveiligheid en willen dat alle 10 fietsknelpunten worden aangepakt. Inclusief de drie fietsknelpunten zoals het Paardewater, de Newtonweg en de rotonde Spijksedijk-Lingebrug. Afspraak is afspraak. Om dat te realiseren handhaven we deze investering in de investeringsplanning voor 2025.

9. Verhoging OZB-belasting verminderen

De reguliere verhoging van de OZB-belasting is in 2025 3,4%. Daar bovenop wil D66 behoedzaam zijn met een extra lastenverhoging voor huiseigenaren. De financiële uitdagingen waar we voor staan, maken een beperkte verhoging onontkoombaar. Echter, dat houden we graag beperkt: richting 3% in plaats van de voorgestelde verhoging van 5%. Deze verhoging raakt immers een te grote groep Gorcumers. We maken daarom € 200.000 financiële ruimte waarmee we de extra verhoging beperkt houden.

10. Wijziging Citymarketing vervroegen

Wij stellen voor om de al aanstaande bezuinigingen op Citymarketing één jaar naar voren te halen. D66 vindt een bescheiden rol op dit gebied passend, zeker gelet op het feit dat citymarketing geen klassieke overheidstaak is. We kunnen hierdoor in 2025 € 82.000 aan extra baten inboeken om andere plannen mee te dekken.

11. Toeristenbelasting eerder verhogen

De toeristenbelasting in Gorinchem ligt onder het landelijk gemiddelde. Wij stellen voor om deze niet stapsgewijs te verhogen, maar deze in één keer op niveau te brengen. Onderaan de streep gaat dit om een relatief laag bedrag; de toeristenbelasting stijgt met van ongeveer € 1,96 naar € 3,51 (verhoging van € 1,55). Dit levert € 93.000 op in 2025 en € 50.000 in 2026.

12. Implementatiekosten ICT eenmalig dekken vanuit reserve ICT

De nieuwe ICT-inrichting en het nieuw financieel systeem vragen om eenmalige kosten in 2025 en 2026, zoals de implementatie van het nieuwe systeem. Deze eenmalige kosten dekken we vanuit de reserve ICT, waardoor deze geen beslag leggen op de exploitatie.